

en. Heraf har 10 selskaber igangsat produktion samt salg af olie og gas. DUC, som i dag består af Shell (46%), Texaco (15%) og A.P. Møller – Mærsk (39%), er den klart største producent. I 2002 stod DUC for 82 pct. af den samlede danske olieproduktion og 92 pct. af gasproduktionen. Den resterende del af olie- og gasproduktionen stammer hovedsageligt fra felter, hvor henholdsvis det statslige selskab DONG samt Amerada Hess er operatører.

Statens indtægter fra olie- og gasaktiviteterne inden for eneretsbevillingen er hidtil kommet

fra især selskabsskatten. Af de samlede indtægter på knap 80 mia. kr. (2003-priser) i perioden 1962-2003 kommer 55 pct. fra selskabsskat, 31 pct. fra royalty, 13 pct. fra rørledningsafgift samt 1 pct. fra kulbrinteskate.

Fra 2000 er der sket en væsentlig forøgelse af statens indtægter fra olie- og gasproduktionen i Nordsøen. Dette skyldes den positive udvikling i produktionen kombineret med høje oliepriser. De sidste tre år har indtægterne fra skatter og afgifter været på ca. 10 mia. kr. årligt, jf. tabel 1.

Tabel 1 – Statens samlede indtægter fra Nordsøen 1998-2002, 2003-priser

Mio. kr.	1998	1999	2000	2001	2002*
Kulbrinteskate	0	0	0	0	67
Selskabsskat	1.940	2.303	6.657	6.578	6.957
Royalty	1.237	944	1.244	2.356	2.160
Olierørlednings-/dispensationsafgift	349	685	1.512	1.168	952
I alt	3.526	3.933	9.413	10.101	10.136
DUC-selskabernes andel	100%	97%	96%	93%	93%

* Tallene er ikke endelige.

Anm. Finanslovens periodisering (indbetalingsår)

Det er svært at angive præcist, hvor god en forretning olie- og gasaktiviteterne i Nordsøen har været for A.P. Møller – Mærsk. Beregninger heraf forudsætter, at der laves antagelser bl.a. om den faktiske værdi af aktiverne. Gøres der relativt forsigtige antagelser om værdien af selskabernes aktiver i dag, har A.P. Møller – Mærsk i perioden 1962-2003 opnået et gennemsnitligt, nominelt afkast på 16 pct. p.a. efter skat². Over perioden har der været betydelige udsving i afkastene. I de første år var der stort set ingen forrentning af investeringerne. Derimod har A.P. Møller – Mærsk navnlig i de senere år opnået meget høje afkast på aktiviteterne i Nordsøen.

A.P. Møller – Mærsk's vilkår er i stor udstrækning reguleret i 1981-aftalen og i eneretsbevillingen fra 1962. Det fremgår af protokollen til eneretsbevillingen, at der i god tid før bevillingens udløb skal optages forhandlinger om en eventu-

el fortsættelse samt vilkårene herfor. Såfremt parterne ikke kan blive enige om at forlænge bevillingen, kan staten i henhold til eneretsbevillingen overtage de eksisterende anlæg i Nordsøen til en pris, der i tilfælde af uenighed fastsættes ved voldgift. Hvis staten ikke vil bruge anlæggene, fordi man i praksis ikke vil fortsætte indvindingen efter 2012, kan de kræves fjernet.

Foruden DUC opererer som nævnt oven for i dag også en række andre selskaber i den danske del af Nordsøen. Disse selskaber har vundet retten til at efterforske og indvinde olie og gas via udbud. Siden 1984 har der været afholdt i alt 5 udbudsrunder. Herudover blev der i 1997 indført en såkaldt »Åben Dør«-procedure i de mindre attraktive områder i Danmark. I »Åben Dør«-proceduren kan olieselskaberne uafhængigt af udbudsrunderne løbende ansøge om koncessioner i en årlig åbningsperiode fra 2. januar til 30. september. I disse nyere tilladelser har selskaberne fået tildelt 30-årige produktions-tilladelser.

Situationen for selskaberne i de nyere tilladelser er lidt anderledes end DUC's. For det første er investeringerne blevet foretaget på et langt senere tidspunkt. Det var således først i 1998, at der blev igangsat produktion fra områder uden

² I bilag 2 (ikke optrykt her) redegøres nærmere for forudsætninger i relation til rentabilitetsanalyserne. Der henvises endvidere til Økonomi- og Erhvervsministeriets baggrundsnotat »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen i perioden 1962-2003«, som snarest vil blive fremsendt til Folketingets Energipolitiske Udvalg.